

Haberler > Yazarlar > Sedat ERGİN > Cumhuriyet davası bize Türk yargısı hakkında ne söylüyor?

Sedat Ergin

Cumhuriyet davası bize Türk yargısı hakkında ne söylüyor?

26 Eylül 2019

Yazdır Yazı Tipi

CUMHURİYET gazetesi davası Türkiye’de bugün yargının içinde bulunduğu durumu değerlendirebilmek, yargının muhtelif kademelerinin işleyişinin bir röntgenini çekebilmek bakımından örnek bir vaka olarak karşımıza çıkıyor.

Bu vakada bir soruşturmanın açılması ve iddianamenin hazırlanması, ardından birinci derece mahkemedeki yargılama ve bunu izleyen bölge adliye mahkemesindeki istinaf aşamasına kadar bir dosyanın ele alınışında geçerli olan ölçüleri kademe kademe analiz edebilmek mümkündür.

Ve bütün bu süreçlerin vardığı son durak olan Yargıtay’da dosyanın akıbeti açısından oldukça ağır bir sonuç söz konusudur. Çünkü Yargıtay, bütün bu aşamalarda delil değerlendirmesinde **“yanılgıya düşüldüğüne”** hükmetmiştir.

*

Soruşturmanın başlangıcından vaka çıkarmaya 2016 yılında kapatılan soruşturma, önce nakleceği olarak

Soruşturmanın başlangıcından yola çıkalım. 2016 yılında başlatılan soruşturma, çıkış noktası olarak Cumhuriyet gazetesinde 2013 yılındaki yönetim değişikliğiyle birlikte gazetenin yayın politikasının değiştiği ve bu yayın organının terör örgütlerine, bu çerçevede FETÖ'ye de yardım eden bir çizgiye kaydığı iddiası üzerine kuruluydu.

Galiba bu davanın temel sorunu daha ilk günden itibaren ciddi bir inandırıcılık sorunuyla malul olmasıydı. Ortaya atılan iddialar birçok durumda mantığa, hayatın akışına ters düşüyordu; FETÖ'ye karşıtlıklarıyla bilinen bazı gazetecilerin bu örgütü desteklemekle suçlanması gibi... Yaşamı boyunca sağduyunun sesi olmuş, mutedil çizgisinden hiçbir zaman ayrılmamış **Orhan Erinç** gibi duayen bir gazetecinin terör örgütlerini desteklemekle suçlanıp sanık haline getirilebilmesinde ters giden bir şey vardı. Gazetenin muhasebe servisinin elemanları bile terör örgütünü desteklemekle suçlanıyordu.

Davanın daha baştan sakatlandığı önemli bir nokta, soruşturmayı yürüten savcı **Murat İnam**'ın bizzat kendisinin FETÖ'dan sanık olarak soruşturulduğunun ortaya çıkmasıydı. Yani FETÖ şüphelisi olan bir savcı, Cumhuriyet mensuplarını FETÖ'ye yardımcı olmakla suçluyordu. Dönemin Adalet Bakanı **Bekir Bozdağ**'ın da bu duruma tepki göstermesinden sonra iddianame sonuçlandırıldığında, altında **İnam**'ın değil, soruşturmaya son aşamada dahil olan savcıların isimleri vardı. Ancak bu durum, soruşturmanın ve bunun sonucu şekillenen, 326 sayfa tutan iddianamenin büyük ölçüde **İnam**'ın eseri olduğu gerçeğini değiştirmiyor.

*

Yargılamanın 24 Temmuz 2017 tarihinde İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlamasının bir sonucu, peyderpey tutuklu 12 Cumhuriyet'çinin tahliyesini beraberinde getirmiş olmasıdır. Gelgelelim, delillerin problemlili durumu yargılamada ortaya konmuş olsa da, mahkeme heyeti 25 Nisan 2018 tarihindeki kararında savcılık makamı tarafından ileri sürülen iddialara büyük ölçüde itibar edip 18 sanıktan 15'ini değişen sürelerle hapis cezasına çarptırmıştır. Verilen cezalardaki oybirliği yalnızca bir sanığın durumunda oy çokluğuna dönüşmüştür. Özetle, üç kişilik mahkeme heyetinde önemli ölçüde bir mutabakat söz konusudur.

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi'nde yaklaşık 10 ay süren istinaf aşaması, 18 Şubat 2019 tarihinde çıkan '**onama**' kararı ile sonuçlanınca, soruşturma ve kovuşturma süreçlerindeki akışın doğrultusu değişmemiştir. İstinaf aşamasının düşündürücü tarafı, bölge adliye mahkemesinin kamuoyunu bu kadar yakından ilgilendiren bir davada duruşma yapma, savunmayı dinleme ihtiyacı duymadan dosya üzerinden karar alabilmiş olmasıdır. İstinaf mahkemesinin kararı incelendiğinde, verilen hükmün iki sayfalık karar içinde yalnızca bir paragraf tutması dikkat çekiyor.

Üç hâkimin oybirliği ile aldığı kararın hüküm bölümünü bir kez daha hatırlayalım: "**Mahkemenin kararında usule ve esasa ilişkin herhangi bir hukuka aykırılık bulunmamış, delillerde ve işlemlerde herhangi bir eksiklik olmadığı, ispat bakımından değerlendirmenin yerinde olduğu, eylemlerin doğru olarak nitelendirildiği ve kanunda öngörülen suç tiplerine uyduğu, mahkûmiyet hükümleri yönünden cezaların kanuni bağlamda uygulandığı anlaşıldığından (...) istinaf başvurularının esastan reddine (...) oybirliği ile karar verildi**".

Buna göre ağır ceza mahkemesinin kararındaki her şey hukuken mükemmeldir.

*

Buna karşılık, önce Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 16 Temmuz 2019 tarihli tebliğnamesinde 'bozma' talep etmesi ve ardından Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nin 12 Eylül 2019 tarihinde oybirliği ile aldığı 'mahkûmiyetleri bozma' kararı, buraya kadar aktardığımız bütün yargı süreçlerini geçersiz kılmıştır.

Bakın Yargıtay 16. Ceza Dairesi oybirliği ile aldığı bu kararda ne diyor:

- **“Bir suçtan cezalandırmanın temel koşulu suçun kuşkuya yer verilemeyeceği şekilde ispat edilmesine bağlıdır.**
- **Kuşkulu ve tam olarak aydınlatılmamış olaylar ve iddialar sanıklar aleyhine yorumlanarak mahkûmiyet hükmü kurulamaz.**
- **Ceza mahkûmiyetinin yargılama sürecinde toplanan kanıtların bir kısmına dayanılarak ve diğer bir kısmı göz ardı edilerek ulaşılan olası kaniya değil, kesin ve açık bir ispata dayanması, bu ispatın hiçbir kuşku ve başka türlü bir oluşa olanak vermeyecek bir açıklıkta olması gerekir.**
- **Yüksek de olsa bir olasılığa dayalı olarak sanıkların cezalandırılması, ceza yargılamasının en önemli amacı olan gerçeğe ulaştırmayacaktır.**
- **Ceza yargılamasında mahkûmiyet büyük ve küçük bir olasılığa değil, her türlü kuşkudan uzak bir kesinliğe dayanması şarttır,**
- **Adli hataların önüne geçebilmenin başka bir yoktur”.**

16. Ceza Dairesi, ardından vurguladığı bu ilkeler çerçevesinde şu hükmü veriyor:

“Kararda sanıkların silahlı terör örgütüne yardım etmek amacıyla doğrudan kastla hareket ettiklerine dair her türlü şüpheden uzak somut delile dayanmadan mahkûmiyet hükmü kurulamayacağı gözetilmeksizin, delillerin değerlendirilmesinde düşülen yanlıgı sonucu yazılı şekilde mahkûmiyet hükmü kurulması (...) kanuna aykırı olup, sanıklar müdafilerinin temyiz itirazları bu itibarla yerinde görülmüş olduğundan, hükümlerin bu sebeple bozulmasına...”

Şimdi başa dönüp bütün süreci Yargıtay'ın kararı ışığında değerlendirebilirsiniz. Ancak bu değerlendirme, sanıkların önce Silivri daha sonra Kandıra cezaevlerinde demir parmaklıklar arkasında maruz kaldıkları büyük mağduriyeti gidermeye yetmeyecektir.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş